

Чехович В.В., бакалавр
Київський національний
університет технологій та дизайну
Бунда О.М., к.е.н, доц.
Київський національний
університет технологій та дизайну

АНАЛІЗ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах в Україні спостерігається тенденція зниження рівня доходів господарювання, що призводить до зменшення прибутковості, а в деяких випадках навіть нерентабельності підприємства. До цього спонукають: недостатня кількість оборотних коштів, нестабільна економічна ситуація в країні, податкове навантаження на бізнес.

Дохід підприємства - необхідна умова для функціонування будь-якого суб'єкта господарювання. Розмір доходів визначає економічну конкурентноспроможність підприємства з питань управління ресурсами, персоналом підприємства, податковою, інвестиційною, дивідендною політикою підприємства.

Облік доходів – це важливий елемент організації і розвитку підприємств, охоплених системою бухгалтерського обліку. Порядок здійснення обліку доходів і розподіл повинні бути чіткі та зрозумілими. Загальні вимоги доходів підприємства та їх відображення у фінансовій звітності викладені у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [1].

Дохід характеризує ефективність господарювання і забезпечує:

1. Надходження коштів до державного бюджету країни;
2. Удосконалення матеріально-технічної бази підприємства за рахунок інвестиційних ресурсів;
3. Зростання ринкової вартості підприємства;
4. Гарантує виконання підприємством своїх зобов'язань;
5. Є індикатором конкурентноспроможності підприємства.

Таким чином у збільшенні доходу зацікавлені як і підприємство, так і держава.

Дуже важливу роль при загальній оцінці роботи будь-якого підприємства відіграє аналіз доходів його діяльності, оскільки вони мають безпосередній вплив на фінансовий результат, який може бути як позитивним так і негативним. Основна ціль аналізу доходів суб'єкта господарювання – це оцінка фінансових результатів його діяльності, визначення основних причин їх зміни а також порівняння даних показників з показниками конкурентів. Аналіз доходів слід починати з вивчення їх складу, структури і динаміки.

Методика аналізу динаміки доходів полягає у вивченні абсолютного приросту, темпів зростання і приросту кожного виду доходів підприємства і доходів підприємства в цілому.

Основні завдання аналізу доходів підприємства [2, с.924]:

1. Оцінка виконання плану динаміки;
2. Характеристика структури доходів підприємства;
3. Визначення впливу факторів на доходи підприємства
4. Розробка заходів щодо використання виявлених резервів.

В ході аналізу доходів підприємства визначають:

1. Процент виконання плану прибутку;
2. Динаміку прибутку;
3. Вплив факторів на прибуток:
 - Зміна обсягу реалізації продукції;
 - Структурна зміна в складі реалізованої продукції;
 - Зміна собівартості продукції;
 - Зміна цін на готову продукцію, сировину, матеріали, енергію.

Аналіз доходів бюджетних установ потрібно здійснювати за даними бюджетної звітності, зокрема розпорядниками бюджетних коштів на підставі даних таких форм бюджетної звітності. За даними бюджетної звітності можна виділити наступні напрями аналізу доходів:

1. Аналіз виконання плану асигнувань загального фонду бюджету;
2. Аналіз виконання плану надходжень та видатків спеціального фонду бюджету;
3. Аналіз надходження і використання коштів загального та спеціального фонду бюджету [3, с.56].

Аналіз доходів можна проводити до МСФЗ і за класифікацією, прийнятою в «Звіті про прибутки і збитки» [4].

Правильно визначена методика аналізу доходів дасть змогу оцінити ефективність діяльності суб'єкта господарювання, підвищити прибуток та забезпечити в подальшому умови при яких діяльність підприємства буде беззбитковою. [5, с.19-21].

Саме завдяки ефективному аналізу доходів можливо раціоналізувати роботу бухгалтерії та сформувану ефективну стратегію розвитку підприємства.

Література:

1. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: національне положення (стандарт) 23 липня 2019 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

2. Касич А.О., Мирошніченко К.О., Похила М.О. Методика експрес-аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2018. Вип. 18. С. 924. URL: <http://www.economyandsociety.in.ua/journal-18/25-stati-18/2336-kasich-a-o-miroshnichenko-k-o-pokhila-m-o>.

3. Лук'янець В.В. Облік, аналіз і контроль доходів та видатків бюджетних установ: організація та методика: кваліфікаційна робота за освітнім ступенем «магістр». Тернопіль : Західноукраїнський національний університет, 2020. 56 с.

4. Міжнародний стандарт фінансової звітності 13. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_068#Text.

5. Єгорова О.В., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник Ю.М. Економічний аналіз: навч. посіб. Полтава : РВВД ПДАА, 2018. С. 20-22 с.